

ЖУРНАЛ – ПЛАСТОВОГО – НОВАЦТВА

Ч. 4 (135)

КВІТЕНЬ

1968

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва
“NOTUJS” — MAGAZINE
for Ukrainian Children
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія:

пл. сен. Леся Храплива,
ст. пл. Світляна Луцька,
ст. пл. Іриней Юрчук
Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA

158 East 7th St., Apt. 3A
New York, New York 10009

Адмініструє

Крайова Пластова Старшина
на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“P L A S T” Inc.
140-142 Second Avenue
New York, N. Y. 10003

Обкладинка роботи
Наталки Горалевської

З М І С Т :

Сестричка Леся: Писанки	1
Орися і гагілка	3
Л. Х.: Про що говорили „Леви”?	6
Ніна Мудрик-Мриц:	
Весняний привіт	10
Як зайчики шукали весни?	10
Сестричка Ліда: Ласичка	14
Сестричка Надя: Сірники	17
Сестричка Ксеня: Майструємо!	18
Сося Прокопець, Марта Зелик, Орися Городецька: З новацького світу	22
Сестричка Галя Бродович: Звідкіля взялися писанки?	24

ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” у 1968 році: В ЗДА — 3.00 долари, в КАНАДІ — рівновартість 3-ох американських доларів, в ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ — рівновартість 2.80 американських доларів, в АВСТРАЛІЇ — 2.50 американських доларів.

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

На Пресовий Фонд „Готуйся” склали: пластун сеньйор **М. Стрілецька** — п'ять доларів, пластун сеньйор **Тоня Горохович** — три долари, сорок центів, рій „**Іжаки**” із Торонто — п'ять доларів (їх вони заколядували), сестричка **Ляриса Музичка** — два долари.

„Готуйсь” дякує щиро та жде дальших датків!

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 4 (135)

Квітень

1968

Сестричка Леся:

ПИСАНКИ

Поки Ніст, я не спочину,
Писанки напишу,
Та роздам їх на Великдень,
Собі не залишу!

Цю зірчасту дам матусі,
З коником — для тата,
З рибкою — сестрі Надійці,
З оленем — для брата.

Новачкам в рої — квітчасті,
 Нас в рою чимало!
 З півниками — дам сестричці.
 В нас сестричка — Ляля!

З церквою отець дістане,
 Правд учить він Божих,
 А з червоними взірцями
 Вчительці дам може.

Та найкращу — у шухляді
 Добре заховаю,
 Завезу її бабусі,
 Що в Рідному Краю.

Привезу і скажу: — Воля!
 Глянь, бабусю лоба!
 Ось на писанці для тебе,
 Бачиш? Знак тризуба!

У найкращий цей Великдень
 Ми разом зійшлися:
 Ти, бабусю, і здалека
 Внучечка Орія!

Мал. Тая Гасцька

„ГОТУЙСЬ” ПЕРЕСИЛАЄ ГРИМКЕ ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВСЬОМУ ПЛАСТОВІ, ОСОБЛИВО Ж НОВАЦТВУ ТА ЙОГО
ВИХОВНИКАМ, ВСІМ УКРАЇНСЬКИМ ДІТЯМ В УКРАЇНІ
ТА В УСЬОМУ СВІТІ.

Сестричка Леся:

ОРИСЯ І ГАГІЛКА

Гамірно в домівці, як давно вже не бувало. Там зійшлося новачок немало. Та й не диво, що прийшло їх стільки, бо сестричка на Свячене вчить гагілки.

„Ой зацвіли фіялочки” заспівали, „жучка” грали, потім „Коструба” вправляли. І „кривого танцю” йшли доладу хороводом. Лиш одній Орисі всюди недогода! Мала дати руку Христі — дала Лялі. В крузі всі — вона посередині щось осталась. А при „огі-

рочках” зачепила Ірки ногу, аж упала бідна Ірка на підлогу. А Орися і „пробачте!” — не сказала, лиш насупилась, під носом воркотала:

— Не буду, так, як сестричка каже, все робити! І не хочу я гагілок вчитись! Хоч люблю я Свята Великодні, та гагілки вже сьогодні — старомодні! Десь в селі вони, а не для міста! Я вже радше затанцюю твіста!

Воркотіла, на нікого не зва-

жала аж не зглянулась і носиком в стіну попала. Ой, плачу було та крику стільки, нарікання: — „Ні, я не люблю гагілки!

Аж прийшла Оріся після проби в хату, повечеряла, молилася, поклалась спати. Засипляла й воркотіла: — „Шкода труду! Бо гагілок я виводити не буду!

Лиш заснула — сниться сон дитині: церква, що в бабусі на світліні, і людей зібралося багато, а дівчата у стрічках, бо свято. Дзвони б'ють, а біля церкви на мураві там дівчатка: чорнобриві, кучеряві. Вже уставились, готові до гагілки, провідниці дожидають тільки. А вона виходить з церкви, рада, жвава, вся в квітках, вишивані рукава. Глянула на неї лиш Оріся... Що за ди-

во? Як тут помилиться? Це її бабуся, та не та, що нині, а як молоденька була, на світліні!

І веде гагілку по мураві. Збоку приглядаються цікаві, як плетуться зручно „огірочки", їде „Зельман", пахнуть „фіялочки". Як цвітуть вони усюди сині, як веде бабуся вміло „жучка по ялині". „Королем" бабусю тут обрали знову, шапочку дали на голову смушкову. Світить сонце, всі радіють Святом, за бабусею гуляють всі дівчата. Так пливуть по травці, по зеленій, мов вода весною по камені. Поставали та говорять люди:

— Господиня добра з Марти буде! Як гагілку ось виводить вміло, так візьметься і за всяке діло!

Тут закликала Оріся серед ночі:

— Я виводити гагілку хочу!

Налякались дуже мама й тато, а Оріся не могла вже більше спати. Провела до ранку ніч безсонну. Лиш розвиднілось — біжить до телефону:

— Тут Оріся... Добрий день, сестричко... (аж горить від хвилювання личко!) — Перепрощую, сестричко, дуже... Уже мені гагілки не байдужі! Я прийду на пробу, не спізнюся... Бо хіба я гірша, як бабуся? Мама має одяг український вже для мене; я прийду напевно на Свячене!

На Свяченому в домівці, в Свято всі батьки були із Пласт-при-

яту. Новачки були усі у залі, у квітках, у вишивках, мов лялі. Йшли кругом гарненько так по сцені, мов вода весною по камені. Заплітали зручно „огірочки”, розстеляли всюди „фіялочки”, а Оріся „по ялині жучка” жваво, вміло так вела за ручку.

Всі батьки засіли за столами, до Орісиної кажуть мами:

— Новачки у нас всі непогані, та найкраща ваша доня, пані! Як виводить тут гагілку вміло, так візьметься і за кожне діло!

А бабуся хусточкою втерла сльози і зітхнула:

— Боже, милий Боже! Я Тобі подяку ось складаю: моя внучка не цурається звичаю!

(Це прадавній український звичай, виводити на Великдень весняні хороводи-гагілки. Виводять їх звичайно дівчата та співають при тому. В піснях-гагілках говориться найбільше про весну: про те, як розвиваються огірки, як цвітуть фіялки, як вода теже по камені, коли стопився лід. „Жужок” це теж дуже гарна гагілка. В ній ведуть малого хлопчика „жужка” по сплетених руках дівчат. Дві дівчини піддержують „жужка” за руки, щоб не впав, і до цього треба небиякої зружності).

Мал. Христя Хитра

ПРО ЩО ГОВОРИЛИ „ЛЕВИ”?

На сходинах у „Левів” завжди цікаво, але сьогодні трапилося таки щось надзвичайне. „Левів” завжди заглядають ласим оком на чорну, шкіряну течку братчика, бо з неї на кожних сходинах „вилазить” щось нове: то книжка, яка щойно вийшла, то якийсь образок, то гра. І на цей раз у течці теж щось було! Але була це звичайнісінька собі газета.

— О, в нас така є! Ще вчора поштар приніс! — кликнув Тарасик.

— До нас приносить її поштар кожної днини! — похвалився Любка та поглянув згори на Тарасика.

— Не маєш чим хвалитися! — відгризся Тарас. — В нас теж є щоднини нова українська газета, тільки вчора прийшла саме така, зі світлиною цього хлопця на першій сторінці!

Мусів аж братчик вмішатися:

— Не сваріться, хлопці, бо так новакам не годиться! Це звичайна річ, що в кожній українській хаті є українська газета і що ваші батьки читають її. Але цю саме газету я приніс вам, бо в ній є щось цікаве — для вас.

— А що, що?! — аж підскочив Олько та хотів вхопити газету з рук братчика так поспішно, що трохи не передер її. Братчикові вдалося тільки насилу врятувати бідну газету.

Командир Української Повстанської Армії генерал-хорунжий Роман Шухевич-Тарас Чупринка.

Різьба мистця Михайла Черешньовського.

— Пожди, Ольку! Зараз відкриємо сходини, а тоді почувеш про все!

Братчик поставив тим часом газету на столі, приперту до стіни, так, що той хлопець зі світлини ніби глядів на них усіх, а тоді провів відриття сходин у крузі, як звичайно. Після відкриття „Левів” тихо, мов котики, засіли за столом. Бо якби кричали чи

шттовхалися, сідаючи, братчик міг був їх поставити ще раз у круг і ще раз казати сідати, але вже тихо. А тут же всім було спішно почути, що там у цій газеті?

— Як Тарас добре завважив, я маю сказати вам саме щось про цього хлопця, тут на світліні... — почав братчик.

— А як він зветься? — не втерпів Петрусь.

— Це ти зараз прочитаєш нам усім. Тут написано, і то великими буквами. — відповів братчик.

— Ю-рій Шу-хе-вич. — відчитав Петрусь.

— Братчику, я знаю, бо вчився до вмільости „стрільчика"! — вигукнув Левко. — Це такий славний генерал Української Повстанської Армії! Звали його теж Тарас Чупринка!

— Ти добре помітив, Левку, — похвалив братчик. — Прізвище те саме, тільки це не генерал-хорунжий Роман Шухевич, а його син, Юрко.

— То він такий завеликий, як ми? — зрадив Осипко. Але Любко його „загасив”:

— Та куди; поглянь, ось на світліні він виглядає такий, як наш братчик!

— Сьогодні він навіть ще старший. Тепер буде йому 35 років, — почав пояснювати братчик, але Любко знов перешкодив:

— То це не цікаво, коли він такий старий! Мойому татові тепер саме стільки років!

... Але я хочу розказати вам

про Юрка з того часу, коли він був ще такий, як ви, чи трохи старший. — продовжував братчик, мов і не чув, що казав Любко. — Як знаєте тоді, в 1945 році Україну знов забрали большевики...

— Двадцять три роки тому! — почислив на пальцях Олько, що любить рахунки.

— Так, отже тоді батько Юрка зібрав багато тисяч відважних українців. Вони покинули свої хати та рідних, пішли в ліси і стали називати себе „Українська Повстанська Армія”. З лісів нападали на большевиків, відвоювали собі в них зброю, визволяли з їх неволі бідних в'язнів...

— Це щось так, як Робін Гуд! Я саме читав про нього! — вигукнув Тарас.

Юрко Шухевич, син генерала Романа Шухевича.

— Або як Вільгельм Тель! — додав Осипко.

— Або як наш Довбуш у Карпатах! Я знаю, бо вчився про нього до вмілости „верховинця”! — закінчив Левко.

— Так, так само робив і генерал Чупринка-Шухевич, тільки він вмів робити це ще краще. Але свою рідню, маму з Юрком та сестричку Марусю мусів він залишити, не міг взяти зі собою до лісу. Їх большевики схопили. Маму замкнули у в'язниці, а Юрка й Марусю взяли до такого дитячого будинку, щоб там вивчити їх на большевиків...

— Я втік би звідтіля! — вигукнув Тарас, непростений.

— Юрко пробував цього, але його схопили знов. А щоб удруге не втік, виписали йому на руці його ім'я, щоб кожен міг його пізнати та схопити.

— А як виписали? — хотів знати Любко.

— Нарізали букви гострим ножем та напустили фарбою...

— Ой, та це ж боліло! — скрикнуло аж кількох новаків нараз.

— Так боліло, але Юрко не плакав. Та опісля прийшло ще гірше: большевики казали Юркові написати листа до свого тата, щоб тато перестав воювати проти большевиків. Вони думали, що коли генерал Шухевич дістане такого листа від свого сина, то й справді перестане...

— Але що тоді тато подумав би

про Юрка? — заклопотався Левко.

— Так, Юрко теж добре знав, що татові було б дуже боляче, якби почув, що його син просить його замиритися з большевиками. Та Юрко сам знав, хоч був ще невеликий, що большевиків треба прогнати з України, і тому такого листа написати не хотів.

— І що тоді сталося? — спитав Олько, а щоким його аж зарум'янили від цікавості.

— Тоді большевики взяли Юрка до в'язниці, хоч було йому тільки 15 років...

— Братчику, так не можна! — завважив Петрусь. — Я чув, що дітей не вільно замикати у в'язницю!

— Ти добре чув, — відповів братчик. — Право забороняє замикати дітей у в'язницю. Якщо навіть дитина провинилася, її беруть до дому поправи, що більше нагадає школу, як в'язницю, Але большевики не зважають на ніякі права. Вони замкнули п'ятнадцятилітнього Юрка ще в 1948 році і держали цілих 10 років...

— О, то він тепер вже від десяти років на волі! — швидко почислив і аж зрадів Олько.

— Пожди, хай докінчу! Після десяти років його випустили... тільки на один день. Зараз після того його знову ув'язнили на дальших 10 років...

— Поганці! — вигукнув зі серцем Тарас. — То він ще досі у в'язниці?

— Так, хлопці! Він і досі, ось уже двадцятий рік у тюрмі. А міг був вийти на волю...

— То чому ж не вийшов? — знетерпелився Любко.

— Большевики обіцяли, що випустять його на волю, коли відречеться свого батька та України і піде їм служити.

— Але він цього не зробив, правда, братчику? — перепитав з острахом Петрусь.

— Ні, бо він чесна людина, а чесна людина ніколи не відречеться свого батька, ні своєї Батьківщини, хоч би їй мала терпіти за це!

— Братчику, це щось так, як святий Юрій, що не вирікся християнства навіть, коли йому грозили смертю! — згадав нараз Левко.

— Це ти дуже гарно сказав! — похвалив братчик. — І оцей Юрко, що носить ім'я святого Юрія, теж такий відважний лицар, що не боїться терпіти за правду!

— Братчику, але ми хотіли б щось зробити в його честь — допрошувався Тарас. — Прощу нам порадити!

— Я витну його світлину і наліплю на барвний папір та повішу над моїм ліжком! — промовив Петрусь.

— А я буду щовечора молитися за нього до святого Юрія! — обіцяв Левко.

— Братчику, а може ми могли б скластися цілим роєм та вислати йому які дарунки? — радився Олько. — Моя мама певно не пожаліє грошей, і я сам дам, ці два доляри, що дістав від бабусі.

Братчик усміхнувся:

— Я сам ще точно не знаю, чи можна, але чув, що добрі люди стараються, щоб можна було вислати. Коли тільки знатиму щось більше, зараз скажу вам і тоді щось разом видумаємо. Але молитися за Юрка нам усім можна і дуже треба. Тай все, що ви робите, щоб стати кращими новачками, ви робите теж і на його честь...

Тут „Леви” один поперед одного стали вичисляти, що то вони роблять. Не було кінця тим розмовам, аж поки вже новий рій, „Тигри” став добуватися до дверей — бо час був їм на сходинах. Тоді братчик уставив їх усіх лицем знов до світлини і всі гукнули на честь Юрка Шухевича тричі „Готуйсь”.

І всі „Леви” так дуже хотіли, щоб він їх справді почув!

Ніна Мудрик-Мриц:

ВЕСНЯНИЙ ПРИВИТ

А я вітаю вас
У повесняний час,
Із теплим, гожим сонцем,
Що сіло на віконце,

Із першими квітками,
Співучими пташками,
З життям, в листочках скритим,
У пуп'янках сповитим,

З метеликом на волі,
З хлібцем, що сходить в полі,
Із потічком грайливим
І серденьком щасливим!

ЯК ЗАЙЧИКИ ШУКАЛИ ВЕСНИ?

(Сценка на новацьку імпрезу в домівці або на весняний вогник).

(Сцена представляє галявину в лісі. Деревя горні, без листя, трави ще нема, хог і снігу вже нема. Вбігає ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК).

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК (Гукає за сцену): Братчику, Вуханчику, ходи сюди, швидко!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК (З-за сцени, плажливо): Я не хочу! Куди ти мене ведеш?

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК (Просить): Ходи, ходи рідненький! Я ж казав тобі, що тут, на цій галявині ми зустрінемо весну!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК (Менший від першого, входить на сцену): І куди мені йти? В мене передні лапки вже зовсім зболіли, а задні теж!

ПЕРШИЙ: Я казав тобі, що це вже недалеко. Тут, на цій галявині!

ДРУГИЙ (Розглядається): Ну й що тут таке цікаве? Хіба це дерево посередині. Може хоч трохи кори можна з нього обгризти? (Підскакує до дерева).

ПЕРШИЙ (Хопє його за вухо):

ПЕРШИЙ: Це тільки початок весни. Гляди добре кругом!

ДЗВІНОЧКИ (*Поволі піднімаються зі землі*):

Бім-день, бім-бом-день,
Розквітаймо, бо вже день!

Бо вже весело на світі,
Яблуня стоїть у квітті,
Тож дзвенім на втіху всім:

Дзень-дзелень, бім-бом, бам-
[бім!]

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК: Бачиш те-пер? А ти вже сваритися збирався!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК: Та я не так, щоб сваритися, а так трошки, по-доброму...

ПЕРШИЙ: То гляди далі по-доброму, що тут діятиметься!

МЕТЕЛИК (*Надлітає, співає*):

Крильця мої шовкові,

Здалека я летів,

Оглянув всі діброви,

Заглянув до лісів,

Усюди спів лунає,

І пісенька одна;

Усе живе співає:

— Весна! Весна! Весна!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК: Ох, як він гарно літає! Ану, чи й я так зумію? (*Махає передніми лапками*).

КВІТКИ НА ЯБЛУНІ: Дивіть, дивіть: зайчик хоче літати! Ха-ха-ха!

ДЗВІНОЧКИ: Ще такого не бувало, щоб зайчик літав! Ха-ха-ха!

ГРИБ (*Грубим голосом, із-під землі*): Ха-ха-ха!

Не торкай його! Це прекрасна яблуня, і вона ось ось розквіте!

ДРУГИЙ (*Розтирає вухо, що його потягнув Перший*): А звідкіля мені це знати? Воно таке ж чорне, як і всі інші дерева!

ПЕРШИЙ: Треба тобі, Вуханчику, добре глядіти та слухати, що кругом діється, а то і сам пропадеш і другим лиха накоїш!

ДРУГИЙ: Ого, який розумний найшовся! Більший від мене тільки на один заячий хвіст, а вже вчити мене збирається!

ПЕРШИЙ: А ти б не сперечався зі старшими, а добре послухав. Чуєш? (*Наслухують. Чути тихесенький спів-мурмурандо. На дереві появляються одна за одною рожеві квітки. Це голівки дівзаток, що стоять за деревом, у шапогках-квітках. Їх спів щораз голосніший, переходить у слова*).

КВІТКИ НА ЯБЛУНІ:

Вже весна, вже ясна,

Попід яблуню прийшла!

Тож цвітін, цвітін, цвітін,

Щоб було весело всім!

Яблука будуть червоні

І для сина і для доні,

Буде літом втіха всім,

Тож цвітін, цвітін, цвітін!

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК (*До Другого*): Бачиш, чи я не казав тобі, що щось буде?

ДРУГИЙ: То ці прегарні квітки — це весна?

Мал. Христя Баранська

КВІТКИ НА ЯБЛУНІ: Ой, хто
це так дивно сміється?

ДЗВІНОЧКИ (Злякані): Хто?
Хто? Дзінь-дзінь!

ГРИБ (Піднімається):
Дибу-диб, дибу-диб,
Мухомор я, славний гриб!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК: Вони всі з
мене сміються! (Плаче).

**МЕТЕЛИК (Гладить його криль-
цем):** Не плач, не плач, ма-
ленький! Якби в тебе були

крильця, ти певно літав би кра-
ще від мене! Але хоч у тебе
крилець нема, то зате є такі
гарні, великі вушка, такий
пухнатий хвостик...

ГРИБ: Ха-ха-ха! І він літати
хоче!

МЕТЕЛИК: Замовкни, старий
грибе! Тобі ще й не час тепер
зі землі вставати, аж влітку!

ГРИБ: Це я сам знаю, та ви всі
тут так галасуєте, що й спати

не можна! (*Щось воркоже злісно*).

МЕТЕЛИК (*Махає на нього зневажливо крильцем*): Та хто б ним турбувався! Ось весна всюди, квітки цвітуть, а незабаром і сонечко вийде! Ото буде радість!

КВІТКА (*Піднімається зі землі*): Що ти кажеш? Сонечко?

МЕТЕЛИК: Авжеж! Я вже бачив його дорогою і воно йде сюди. Воно вже й здалеку післало до вас свої теплі промені, хоч вони й невидні. Хіба ж ви всі були б порозквітали без соняшних променів?

КВІТКА: Коли так, то мені треба швидко вмитися росою, щоб виглядати гарно на привітання сонця!

КВІТКИ НА ЯБЛУНІ: І нам, і нам треба вмитися! Ми всі любимо сонце!

ДЗВІНОЧКИ: І нам, і нам! Дзінь-бом, дзінь-бам! (*Всі ніби миють собі лизка*).

ГРИБ: А мені й митися не треба — я і так гарний!

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК: І нам треба витріпати наші колушки! (*Обтрінують один одного*).

МЕТЕЛИК: А ви вмісте співати пісню на честь сонця?

ВСІ: Вміємо, вміємо!

МЕТЕЛИК: То уставляйтеся за голосами тут кругом яблуні. Сопрани — тут! (*Показує, КВІТКИ З ЯБЛУНІ сходять на землю і уставляються, де показав МЕТЕЛИК*). Альти тут!

(*Показує, ДЗВІНОЧКИ уставляються там*). А ти, Квітко, будеш співати сольо. Ти, і зайчик.

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК: О так, в мене дуже добрий перший тенор!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК: А я такий маленький, що в мене тільки пів до першого тенора!

МЕТЕЛИК: Нічого, ми дозволимо тобі щось заспівати! Ставай ось-тут!

ГРИБ (*Підсувається до них*): Дуже, дуже прошу вас: ви забули, що я — бас?

МЕТЕЛИК: Та хто б забув?!

КВІТКА: Усі ж чуємо!

МЕТЕЛИК: Увага! Готові? (*Диригує крильцями, всі співають*).

ВСІ: Вийди, сонце, вийди сонце,
Бо навкучила зима.

КВІТКА: Бо сніги лежать усюди.

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК: І капустиці нема!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК (*Пищить тоненьким голосом*): Нема!

ВСІ: Рожевіють в небі хмари,
Сонце йде у свій терем.
Пісню сонцеві співаєм.

КВІТКА: Заспіваєм...

ВСІ: Бо живем!

ГРИБ (*Дуже грубим голосом*):
Бо живем... Стає ясніше, входить СОНЦЕ).

КВІТКА: Проясніло небо сине,
Сонце Боже йде у світ...

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК:

Тож усі радіймо нині,

Сонцеві складім привіт!

ВСІ (*Кланяються*): Привіт!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК (*Пищить*):

Привіт!

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК: Привіт!

ГРИБ (*Воркоже басом*): Привіт!

СОНЦЕ (*Стає посеред сцени*): І

я принесло вам привіт із високих, небесних палат. Післав мене Бог на землю, щоб грію та ростило я все, що живе: рослину, комашку, звіря й людей. Усім принесло я весну...

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК: А деж ця весна? Чому я не бачу її?

ПЕРШИЙ ЗАЙЧИК: Пробач йому, сонечко, він ще дуже маленький, то й завжди спитає щось не в пору. (*До Другого*): Бачиш Вуханчику, це все кру-

гом — весна: сонце і ми всі, і діти, що прийдуть сюди...

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК: То я вже побачив весну?

МЕТЕЛИК: Авжеж, побачив!

ДРУГИЙ ЗАЙЧИК (*Підскакує на radoцах*):

А я бачив весну,
Соняшну, чудесну!
Гоп! Гоп! Гоп!

ВСІ (*Плещуть у долоні та повторюють за ним*):

Все, що на землі є,
Тій весні радіє!

Гоп! Гоп! Гоп! (*Зайчик скаже ще вище*).

(*Заслона*)

Сестричка Ліда:

ЛАСИЧКА

По ідальні таборовій
Ласичка скакала,
Окрушинки з підвечірку
По траві збирала.

Наважився малий Міцько
Ласичку спіймати,
Щоб увечорі при ватрі
Друзям показати.

Але ласичка почула,
Впала у тривогу
І швиденько почвалала
До лісу густого.

Розплакався малий Міцько
Гіркими сльозами
І подався темним лісом...
Пожалітись мамі.

Мал. Тая Гасцька

ЩО ПИШЕ МИШКА-ГРИЗИКНИЖКА?

Дороге моє Новацтво!

Певно думали Ви вже: затихла мишка! Конгрес Вільних Українців проминув, книжки нової для дітей нема, про що ж бідній мишці писати?

А ось бачите, що знов пишу, бо... появилася нова книжка, та ще й яка! Не вгадасте, поки не скажу! Пам'ятасте Ви книжечку „Бабунині казки” Теклі Білецької? Певно всі Ви її читали і певно Вам, так як і мені, подобався там найбільше Яшко-Страшко, бо він дуже смішний!

А тепер, бачите, вийшла нова книжка цієї самої авторки. Називається „Квітка щастя”.

Мушу Вам тихенько сказати, що для мене це не була новина. Я знала вже здавна, що Дідусь Данилович у Торонто в Об'єднанні Працівників Дитячої Літератури заходиться видавати цю книжечку. І щоранку, коли листонеш дзвонив у двері редакції „Готуйся”, моє мишече серце аж переставало битися від хвилю-

вання: буде книжечка — чи ні? А ночами снилася мені велика, прекрасна квітка щастя, що світила всіма барвами веселки. Ніби я десь хочу цю квітку зірвати, а тут на мене як не вискочить страшний котище... Отаке снилося, краще б його не згадувати! Тепер вже книжечка лежить у мене на столі і я прочитала її двічі від початку до кінця, а від кінця до початку — то й тричі. І ще буду читати! І образки буду оглядати! Бо вони там не звичайні, а барвисті. Малювала їх славна малярка Галина Мазепа. Ви думаете — на цей раз мишка таки щось покрутила: почала нам писати ім'я малярки — а покінчила прізвищем славного гетьмана Івана Мазепи! Ого, не бійтеся! Я може часом у дечому й помиляюся, але не тут! Ця пані малярка таки так і називається, як наш гетьман. Отже коли пам'ятасте прізвище нашого гетьмана Мазепи, то знаєте й її! Вона живе тепер у країні Венецуелі

в Південній Америці. Чи не цікаво Вам, що познайомилися з такою славною людиною?

Але про що ж ця книжечка — спитаєте? Ну, найкраще знати-мете, коли прочитаєте її самі. Прочитати неважко, бо друк великий і образків так багато, що не мине й хвилина, поки прочитаєш від образка до образка.

Я скажу Вам тільки, що там кілька оповідань. Одні веселі, другі сумні, але всі розказують про те саме: як здобути щастя? Бо хто ж не хотів би цього щастя мати? Навіть я, маленька мишка, дуже хочу цього щастя, щоб діти читали якнайбільше українських книжок! Так, щастя шукають усі. І Ви певно хотіли б бути щасливі. Тож купіть цю книжку і уважно читайте її. А коли Вам подобається, то купіть ще в дарунку Вашим приятелям. На іменини, на уродини, чи ось, як підете до них у гості на Свята. Хіба не найкращий це дарунок — дати комусь „Квітку щастя“?!

А на закінчення цього листа хочу подякувати Олесеві Кузишинові та Левкові Івашкові з Нью Йорку, а також Ерастові Мрицові з Торонто за гарні листи до мене про книжку сестрички Лесі „Чародійне авто“.

Зраділа я цими листами та просила, щоб помістити їх, а сестричка Леся не хотіла, бо, казала, вона сама редакторка „Готуйся“, то не годиться їй містити листів, які хвалять її книжку.

Отже я сама собі ці листи пильно прочитала та заховала в найкращу коробку, щоб зберігати на завжди, як дорогу пам'ятку. А на сестричку Лесю я така за те люта, що не хоче їх помістити, що мабуть вже не буду більше з нею співпрацювати! Така недобра вона! Ба — але що я тоді робитиму? Ні, мабуть таки залишуся і на другий місяць Вам щось нове напишу!

Ваша Мишка

СІРНИКИ

Мама хотіла прасувати одяг Левка і переглядала всі кишені, щоб перевірити, чи там чого нема. І дуже здивувалася, коли в кишені блузки знайшла кілька сірників.

— Навіщо ж Левкові сірники? — здивувалася.

За кілька днів мама знайшла сірники в кишені штанів Левкового однострою. Тепер вже вирішила спитати Левка, що це значить, бо дітям небезпечно бавитися сірниками!

Зараз того дня при вечері мама спитала:

— Левку, навіщо тобі сірники?

— Щоб засвітити свічку в церкві! — відповів Левко та почервонів по самі вуха. Мамі ця відповідь не вистачала. Мама хотіла знати, чому Левко мав би це робити, коли свічення свічок це робота паламаря, та про які свічки йшлося йому. Тоді Левко став розказувати:

— Одної неділі, десь після Євангелії на тій Службі Божій, що її я слухав при головному престолі, помітив, що до бічного престолу прийшов правити Службу Божу старенький священник, що його я ще досі ніколи не бачив. Я лиш чув, що десь ніби мав приїхати до нашого міста такий священник, що пробув багато літ на Сибірі і аж тепер

вдалося його дочці спровадити його сюди. Він почав правити, але свічки на престолі не були засвічені. Він певно цього й не помітив, бо був дуже старенький і ледве стояв при престолі. Я згадав, що коли сидів раз у першій лавці, бачив добре, що на престолі лежать завжди сірники, заховані під ліхтарем одної зі свічок.

Я перехрестився, вийшов з лавки та тихо підійшов до того престолу. Поглянув під один свічник — там не було сірників. Поглянув легенько під другий — і там вони справді були. Я зрадив, засвітив сірника і хотів запалити ним свічку. Але свічка була високо, і хоч я і ставав на пальці, не міг дістати. Тим часом

коротенький паперовий сірник догоряє і став вже пекти мені пальці. Я взяв другий сірник, та і з ним мені не повезло. Це вже помітив старенький священик. Коли я запалив третій сірник, він

усміхнувся до мене і нахилив свічку, так, що я міг її засвітити. Так само я засвітив і другу свічку. О, який я був щасливий, коли повертався на своє місце в лавці! Та якби я тільки мав був при собі довгі дерев'яні сірники, такі, як мама в кухні, все це було б мені добре вдалося!

Коли Левко покінчив оповідати, тато сказав:

— Ти дуже добре зробив. Пластовий новак повинен мати зі собою те, що може йому пригодитися, щоб допомогти другим, особливо ж старшим, немічним людям. Від тепер дозволяю тобі носити сірники в кишені, тільки не кидай їх туди так просто. Я дам тобі на них маленьку коробку, щоб не погубилися та не загоріли, бо знаєш, що такі сірники запалюються, коли їх потерти до чогонебудь.

Від тієї днини Левко носить в кишені маленьку коробочку дерев'яних сірників. Досі їх ще не вживав. Але завжди слідкує пильно в церкві, чи не буде знов нагоди засвітити свічку старенькому священикові.

МАЙСТРУЄМО!

(Подала сестричка Ксеня).

Малюнки на мокрому папері

Потрібно до майстрування: паперу
води
губки

пера
тушу.

1. В зьміть картку грубого білого паперу.
2. Замочіть його цілого, так, щоб добре просяк водою.
3. Розложіть мокрий папір на столі, підклавши під нього другий, грубий, щоб не поплямити стола.
4. Замочіть губку в воді і розгладьте папір мокрою губкою.
5. Наберіть тушу на перо та виконуйте різні малюнки на мокрому папері. Як бачите — найкраще виходять лінії й крапки.
6. Для кращих вислідів можна підняти папір зі стола та потрясти ним, щоб туш розлилася на всі боки.
7. Коли покінчите малюнок, залишіть його на місці, щоб висох. Це potrиває приблизно дві години.
8. Коли папір висохне, скрутиться. Треба його тоді вложити в книжку, щоб картка паперу випростувалася.
9. Пригадаємо, що туш не змивається, і що намалюємо ним, так вже й залишиться.

Таких малюнків можемо вживати замість великодніх карток або для прикраси карточок з написами, хто де має сидіти на Свяченому.

Ось на гойдалці сидять
І курчатко й зайчик Яць.
А що Свята — і для них,
Писанку знайти Яць встиг.
В гойдалці вона — за пень.
Гойдаються цілий день!

Яць вгору — курчатко вниз!
І від сміху аж зайшлись.
Ось курчатко вже вгорі —
Дивуються звірі всі!
Ще таких веселих Свят
Не бувало у звірят!

Новачка Соня Прокопець
із Сент Кетринс, з Канади:

ПРОГУЛЯНКА ДО ЛІСУ

Пішли дві новачки на прогулянку до лісу, бо хотіли побачити, які різні звірята живуть там. Бачили вони різних птахів і зві-

рів. Переносилися думкою в далеку Україну та згадували, яка там має бути чудова природа. Думалося їм, якби то почути хоч раз

чарівний спів соловейка, що його згадують в українських піснях і в поезії, а якого тут, на чужині, нема. Бачили вони дятеля, що дзьобав поспішно кору берези, немов молоточком стукав. Під тією березою сиділа заяча родина і обгризала березову кору. За деякий час зайчики побігли до своєї норі, бо хитра лисиця вийшла на полювання. Недалеко ведмідь ловив риби в воді, але йому це не вдалося, і він нішов у кущі, шукати собі ожин та суниць. Тоді новачки пішли трохи далі, аж поки не прийшли до ставка, окруженого широкою галлявиною. Великий рогатий лось хлюпався у ставку. Жаби квакали дуже голосно, поки не прилетіли бузьки. Нараз усе затихло. Новачки хотіли побачити, що діється на ріці і тому пішли туди. Пошукавши трохи, побачили те, що так дуже хотіли побачити. Кілька бобрів будувало греблю. Всі дерева недалеко греблі були понадгризані і багато з них попадало в ріку. Єноти дивилися зацікавлено на гарно збудовану греблю. Черепахи плили поволі до другого берега. Нараз почули новачки спів пташок. Це звернуло їх увагу на верхки дерев, де пташки співали. Чорні круки літали понад деревами. Синиці перелітали з гілки на гілку.

Надходив вечір. Сонечко почало котитися за гору і новачки були вже втомлені. Дуже вдоволені своєю прогулянкою повернулися додому.

Ксеня й Софійка Зєлик, передягнені за каруселю й дзигу на новацькій забаві в Нью Йорку.

Юначка **Марта Зєлик** із Нью Йорку пише:

Дорогий „Готуйсю”!

Хоч я вже юначка, але далі цікавлюся новацькими справами, бо маю сестру новачку. Хочу описати Тобі костюмову забаву, яка відбулася третього березня цього року. Казка, що на ній основана вся забаву, називається „Сон зимової ночі”. Казка ця про дівчинку, якій снилося, що її випадково замкнули у крамниці з забавками. Добра фея оживила всі забавки і вони забавляли дівчинку аж до ранку. Новачки й новачки

були передягнені за такі забавки: лялі в різнобарвних суконках, котиків, лицарів, сміхунчиків, доміно, за дерев'яні різнобарвні кубики, за астронавтів, різних звіряток, зірок, козаків, гуцулів, вояків, японок, а навіть за цимбалики та каруселі. Одна моя сестричка була передягнена за каруселю, друга за барвисту дзигу.

Всі гості на забаві забавлялися гарно і вдоволені поверталися додому.

Юначка Марта Зєлик

**
*

Новачка **Орися Городецька** пише про цю саму забаву:

В неділю, третього березня 1968 року відбулася новацька костюмова забава в великій залі Школи Святого Юрія в Нью Йорку. Назва забави була „Сон зимової ночі”. Казку до цієї забави розказувала сестричка Стаха Гойдиш.

Маленька дівчинка Ганя зайшла до крамниці з забавками, щоб купити собі ведмедика, що його дуже хотіла дістати. Зачарована всіми забавками, що там були, вона заснула і тоді приснився їй чудовий сон. До неї прийшла добра фея-царівна і своєю чарівною паличкою оживила всі забавки. Перед Ганею з'явилися (передягнені новачки й новаки) живі лялі, цимбалики, карусельки, доміна, дзиги, українські лялі, зірки, котики, і всі

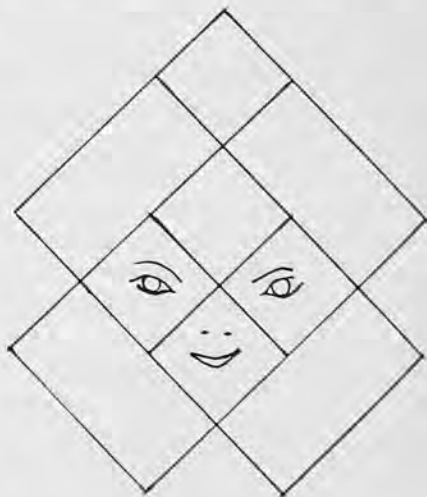
вони почали танцювати перед нею чудові танки. Були теж паяцики, звірятка, зорелавці, очайдушки, гуцули, вояки, козаки, лицарі, які маршували перед Ганею. Вкінці добра фея-царівна взяла Ганю за ручку і дала їй її улюбленого ведмедика.

Це була справді чудова казка і всі маленькі діти на залі сиділи тихенько, мов зачаровані. Опісля відбулася парада всіх дітей. Потім усі діти, великі й малі бавилися при звуках оркестри та при допомозі наших сестричок і братчиків. Цей день останеться довго в нашій пам'яті.

Орися Городецька
рій „Сторчкики”, Нью Йорк.

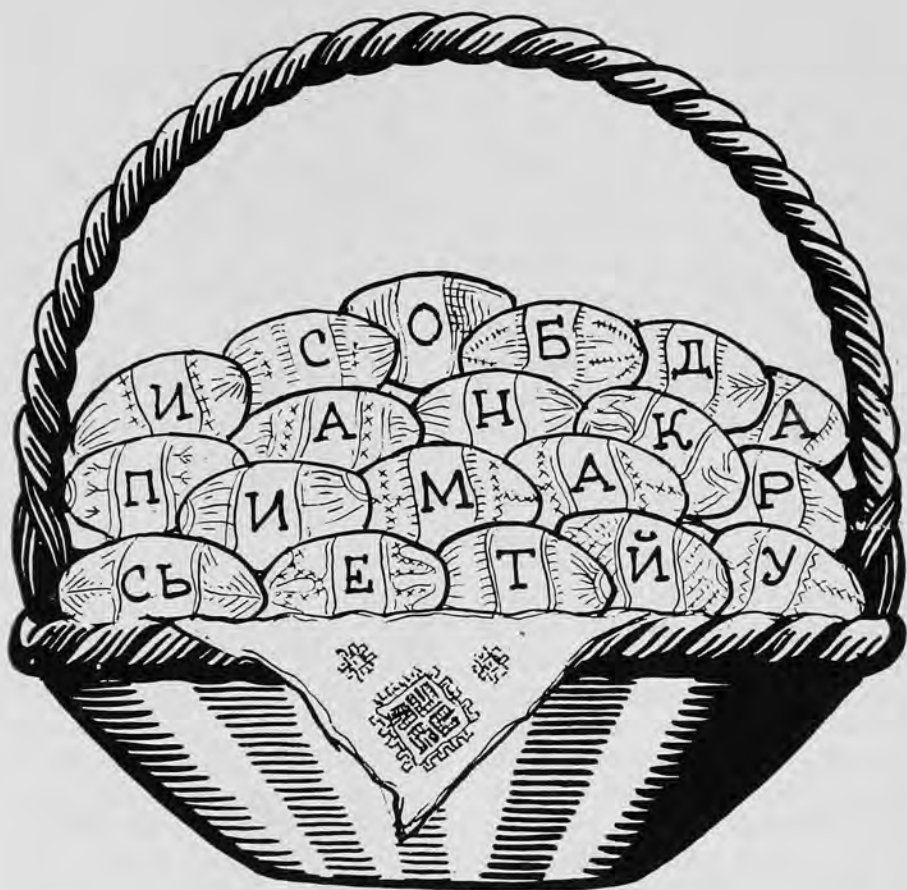
ЗАГАДКА ТАСІ ГАЛБЕЙ:

Погляньте добре на цей малюнок та спробуйте порахувати, скільки чотирикутників на цьому образку! Але уважно рахуйте!

ВЕЛИКОДНІЙ ЗВИЧАЙ

(Подав братчик Ірко)

Наших великодніх звичаїв багато та вони дуже різноманітні. Маємо свячення пасок, писання писанок, гагілки, Обливаний понеділок.

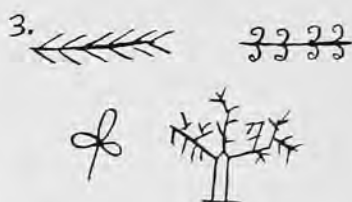
Заклик до придержування одного такого звичаю маєте на цьому малюнку. Ідеться тут про звичай, пов'язаний із вітанням та відвідинами рідні й знайомих на Свята.

Щоб розгадати цю загадку, треба відчитати букви на писанках в якомусь порядку, починаючи від букви „О”. Коли відгадаєте, не забудьте виконати це при складанні святочних бажань!

ЗВІДКІЛЯ ВЗЯЛИСЯ ПИСАНКИ?

Вже наближається великодній час і певно Ваші Мама, або й Ви самі будете писати писанки. Та чи думали Ви про те, звідкіля взялися писанки? Ті, що пишуть писанки, знають добре, що не можна писати по яєчку щонебудь, бо писанкові взори, саме ці найкращі, походять ще з дуже давніх часів, і тільки писанка, розписана ними має справжню вартість. Ці взори треба зберігати якнайстаранніше, і міняти їх не можна.

Писанку знали в Україні вже три тисячі років до Христа. В ці поганські часи наші предки молилися до бога-Сонця та в його честь обходили Свято Весни. На це свято вони виробляли яєчка з глини, їх розмальовували та різьбили. Писанки мали представляти сонце, і тому найдавніші взори це ті, що ніби є рисунком сонця, як бачите на образку ч. 1. Наші предки вірили, що бог-Сонце їздить поміж зорі на чародійному коні, а тому часто малювали на писанках коня та зірки. Півень — це була птиця, що своїм голосом вітала ранком сонце, тому й півня часто малювали, як це бачите на образку ч. 2. Знак хреста походить теж ще із цих прадавніх, поганських часів, а мав значити він світло й

щастя. Знов же „безконечник” мав значити: вічне життя.

Весна — це час розбудження природи, тому на писанках багато рослинних взорів: сосонка, яб-

лука, барвінок, дерево, як бачите на образку ч. 3.

Звірятка теж часто бувають на писанці. Бачимо там курчатко, оленя, павучка, вовчі зуби, як на образку ч. 4. Або знов „качачі лапки”, „курячі лапки”, „волове очко”, „баранячі ріжки”, як на образку ч. 5.

Коли Україна прийняла християнство в 988 році, писанка стала частиною святкувань Великодня. Вона дістала значення гробу, що з нього воскрес Христос, наш Спаситель. Появилися нові, християнські взори: сонце й хрест, що були знаками Ісуса Христа, трикутник, що означав Святу Трійцю. Або знов лоза, що нагадувала пальмове гілля, яким стелили дорогу Христові до Єрусалиму, або риба, що в перші віки християнства була знаком Христа. (Мал. ч. 6). Появилися теж і букви: „І. Х.” (Ісус Христос) або „Х. В.” (Христос Воскрес).

Фарби до розкрашування писанок виробляли люди колись самі, з рослин, кори, листя та квітів. Головні барви писанки це: червона, вишнева, помаранчева, жовта. Вживають теж зеленої, чорної, подекуди й синьої. По взорах та барвах писанки можна пізнати, з якої частини України вони походять.

З писанками в'яжеться цілий ряд народніх переказів-легенд.

Одна легенда, що її розказують на Гуцульщині, каже, що Мати Божа писала писанки, щоб їх дарувати Пилатові, щоб змилюватися над Її Сином. Пишучи, Вона плакала і Її сльози на писанках — це яскраві цятки. Ці цятки, звичайно зелені, додають фарбою на готових уже писанках. Бо ж знаєте, що в усіх інших красках писанку „купають”, закриваючи воском ті місця, що не мають бути барвисті. Коли отже Мати Божа прийшла до Пилата та дізналася, що Її Сина вже вбили, вузлик з писанками виховзнувся Їй з рук і писанки покотилися по всій землі — в тому й на Україну.

На Буковині знов розказують, що круті лінії, розписані на писанці, це стежки, що ними Ісус Христос ішов на Голготу.

Дуже гарне теж повіря, що живе серед українського народу: що як довго пишемо писанки — наш нарід не загине!

Рій "Зоретлаві"

 Каске БРАТЧИК : - Це

 Не зуміє полетіти,

 Поки ми збудуєм знову

 Йі РЕАКТОР АТОМ - овий

 А , що має силу,

 Це новацьке добре діло.

 Що ІВАСЬ паміг раз МАМА-і,

 ГРИЦЬ СЕСТРИЧКИ -ами

 РОМКО -ата

 СЛAVKO ХАРЧИ до -и,

 ЛЮБКО раз поміг слітати -

 Найсильніші це